نام و نام خانوادگی: نام درس: **دین و زندگی ۳** پایه : **دوازدهم** رشته : **تجربی** ☐ **ریاضی** ☐ نام کلاس: **الف** ☐ **ب** ☐ **ج** ☐	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان یزد مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک **دبیرستان پسرانه ملک ثابت** (دوره دوم) **ارزشیابی نوبت اول – سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۰۴۵**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۴/۱۰/۰۲** ساعت برگزاری : **۸** صبح مدت پاسخگویی: **۵۰** دقیقه تعداد سؤال: **۳۰** تعداد صفحات: **۲**

ردیف	برگ سوال و پاسخ	نمره
الف	**آیه و حدیث**	
۱	بازتاب یا نتیجه توحید مطرح شده در آیه« وَلِلّهِ مَا فِی السّمَاوَاتِ وَمَا فِی الْأَرْضِ ...» کدام یک از مراتب توحید است؟(۰/۵)	۳
۲	با توجه به آیه« إِنّ اللّهَ رَبّی وَرَبّکُمْ فَاعْبُدُوهُ» چرا تنها خداوند را باید عبادت کنیم؟(۰/۵)	
۳	با توجه به حدیث پیامبر(ص)« نیه المُؤمنِ خَیرٌمِن عَمَلِه» عمل بدون نیت مانند چیست؟(۰/۵)	
٤	آیه« وَالّذِینَ کَذّبُوا بِآیَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَیْثُ لَا یَعْلَمُونَ ...» بیانگر کدام سنّت الهی است؟(۰/۵)	
٥	با توجه به حدیث امام صادق(ع)« إنّما المؤمنُ بمنزِلَةِ کَفّةِ المِیزانِ : کُلّما زِیدَ فی إیمانِهِ زِیدَ فی بلائِهِ»:(۰/۵) الف) کدام سنت الهی دارای مراتب است؟ ب) رابطهٔ چه چیزهایی را بیان می کند؟	
٦	آیه شریفه« قَدْ جَاءَکُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّکُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِیَ فَعَلَیْهَا»:(۰/۵) الف) بیانگر کدام سرمایه در وجود انسان است؟ ب) به کدام یک از شواهد(نشانه های) این سرمایه اشاره دارد؟	
ب	**درستی یا نادرستی عبارت های زیر را با حرف (ص/ غ) مشخص کنید.**	
۷	جهان بینی توحیدی ریشه در زندگی توحیدی دارد. ( )	۱/۵
۸	شرک در مالکیت بازتاب شرک در خالقیت است. ( )	
۹	رعایت کمیّت و کیفّیت در انجام عبادت، مربوط به حسن فاعلی است. ( )	
۱۰	ملاک یا شرط نیازمند بودن یک چیز به پدید آورنده، وجود داشتن آن است. ( )	
۱۱	با توجه به سخن پیامبر(ص) اندیشیدن مداوم درباره خدا و ذات خدا برترین عبادت است. ( )	
۱۲	اینکه خداوند جهان را اداره می کند و آن را به سوی مقصدی معیّن هدایت می کند بیانگر توحید در نبوت است.( )	
ج	**کشف ارتباط: هر یک از سوالات زیر با کدام مورد سمت چپ ارتباط دارد؟(یک مورد اضافی است)**	
۱۳	لازمه رسیدن به معرفت عمیق و والا ( ) — الف) قانون مندی جهان	۲
۱٤	زمینه ساز شکوفایی قدرت اختیار ( ) — ب) اعتقاد به یگانگی خدا	
۱٥	رشد و آبیاری کنندهٔ درخت اخلاص ( ) — ج) پاکی و صفای قلب	
۱٦	ساخته و شناخته شدن شخصیت و هویت انسان ( ) — د) سنت ابتلاء	
	هـ) توجه به واجبات	
د	**تعریف اصطلاحات**	
۱۷	اخلاص در کاربرد دینی:	۱
۱۸	شرک عملی:	

www.kanoon.ir

هـ	**سوالات گزینه ای**	
۱۹	**عاقبت و سرانجام کسی که ویژگی« وَمِنَ النّاسِ مَنْ یَعْبُدُ اللّهَ عَلَی حَرْفٍ ...» را دارد، کدام است؟** **۱)«أَفَأَنْتَ تَکُونُ عَلَیْهِ وَکِیلًا» ۲)« خَسِرَ الدُّنیا وَالآخِرَةَ» ۳) «وَ قَدْ کَفَرُوا بِما جاءَکُمْ مِنَ الْحَقِّ»**	**۲**
۲۰	**بیت« برو این دام بر مرغی دگرنه/ که عنقا را بلند است آشیانه» مربوط به کدام میوهٔ درخت اخلاص است؟** **۱) نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان ۲) دریافت پاداش های وصف نشدنی ۳) دستیابی به درجاتی از حکمت**	
۲۱	**« نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت انسان» جلوه ای از کدام سنت الهی است؟** **۱) ابتلاء ۲) امداد عام الهی ۳) توفیق الهی**	
۲۲	**کدام گزینه در بیان «علل طولی» می باشد؟** ۱) هر عامل نقش خاصی و متفاوت از دیگر عوامل دارد. ۲) علت ها نسبت به هم و در مرتبه های مختلف قرار دارند. ۳) علّت ها در یک ردیف و مستقل از یکدیگرند.	
و	**درک مطلب: با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید.**	
	« یکی از دوستان که برای ادامه تحصیل به خارج از کشور رفته بود تعریف می کرد که روزی برای بازدید به یکی از موزه ها رفتم، در آنجا مجسمه هایی وجود داشت و عده‌ای معتقد بودند این مجسمه ها نماد خدایانی هستند که هر کدام خالق بخشی از جهان می باشند.»	**۱**
۲۳	**به نظر شما اینگونه افراد گرفتار چه شرکی شده اند؟(۰/۲۵)**	
۲٤	**چگونه می توانید برای آن ها ثابت کنید که تصوّر چند خالق بر جهان نادرست است؟(۰/۷۵)**	
ز	**پاسخ کوتاه**	
۲۵	**شناخت کدام مورد ممکن و یا غیرممکن است؟** **الف) چیستی خدا: ب) هستی خدا:**	**۱**
۲٦	**کدام مورد مربوط به « قضا» و کدام مورد مربوط به «تقدیر» است؟** **الف) ویژگی مایع بودن آب: ب) فرو ریختن دیوار سست و کج:**	
ح	**سوالات تشریحی(پاسخ کامل)**	
۲۷	**مخلوقات جهان از چه جهت وابسته به تقدیر الهی و از چه جهت وابسته به قضای الهی هستند؟**	**۱**
۲۸	**سنت« امداد عام الهی» را توضیح دهید.**	**۱**
۲۹	**پیروان جریان تکفیری در مورد توسّل به پیامبر ومعصومین(ع) چه عقیده ای دارند؟ آثار مخرّب این جریان را بنویسید.**	**۱**
۳۰	**نیازمندی جهان به خدا در پیدایش را با ذکر دو مقدمه و یک نتیجه ثابت کنید.**	**۱/۵**

www-kanoon.ir

الف)

۱) توحید در مالکیت

۲) ان الله ربی و ربکم: همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست.

۳) قصد ونیّت به منزلهٔ روح عمل است و شکل عمل نیز در حکم بدن و کالبد آن روح می‌باشد و عمل بدون نیّت، کالبد بی‌جانی بیش نیست.

۴) سنت استدراج

۵)

الف) سنت ابتلاء

ب) مؤمن همانند کفهٔ ترازو است. هر اندازه ایمانش افزوده شود، امتحانش نیز افزوده می‌شود.

۶)

الف) وجود اختیار

ب) قدرت تفکر و تصمیم‌گیری

ب)

۷) غ - زندگی توحیدی ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد.

۸) ص

۹) غ – مربوط به حسن فعلی می‌باشد.

۱۰) ص

۱۱) غ - برترین عبادت، اندیشیدن مداوم دربارهٔ خدا و قدرت اوست.(نه ذات او)

۱۲) غ – توحید در ربوبیت

---

www-kanoon-ir

ج)

۱۳) ج

۱۴) الف

۱۵) هـ

۱۶) د

د)

۱۷) این کلمه در کاربرد دینی بدین معناست که شخص عملش را فقط برای رضای خداوند و همان گونه که او دستور داده است، انجام دهد.

۱۸) اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت‌های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است.

هـ)

۱۹) «۲»

۲۰) «۱

۲۱) «۳»

۲۲) «۲»

و)

۲۳) شرک در خالقیت

۲۴) این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالقِ بخشی از جهان اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده اند، به معنای آن است که هر کدام از آنها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند.

همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد وگرنه عین همدیگر می شوند و دیگر چند خدا نیستند .چنین خدایان ناقصی، خود، نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را بر طرف نماید.

پس تصور چند خدایی صحیح نیست و خدای واحد آفرینندهٔ جهان است.

---

www-kanoon.ir

ز)

۲۵)

الف) ناممکن

ب) ممکن

۲۶)

الف) تقدیر

ب) قضا

ح)

۲۷) مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آن‌ها را تعیین می‌کند، به تقدیر الهی وابسته هستند و از آن جهت که با فرمان و حکم و ارادهٔ الهی ایجاد می‌شوند، به قضای الهی وابسته‌اند.

۲۸) وقتی انبیا مردم را به دین الهی فرامی‌خوانند مردم در برابر این دعوت دو دسته می‌شوند: دسته‌ای به ندای حقیقت پاسخ مثبت می‌دهند و هدایت الهی را می‌پذیرند و دسته‌ای لجاجت ورزیده و در مقابل حق می‌ایستند. خداوند، سنت و قانون خود را بر این قرار داده که هر کس، هر کدام از این دو راه را برگزیند، بتواند از همین امکاناتی که خدا در اختیارش قرار داده استفاده کند تا در همان مسیری که انتخاب کرده است به پیش رود.

۲۹) پیروان این جریان می‌گویند توسّل به پیامبران و معصومین شرک است. طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران برای اینکه خدا انسان را ببخشد، شرک است و همچنین معتقدند این‌گونه افراد کافر هستند و مسلمان محسوب نمی‌شوند. متأسفانه این جریان، بزرگ‌ترین ضربه را بر اسلام وارد کرد و سبب تنفّر برخی از مردم جهان از دین اسلام شد.

۳۰) مقدمهٔ اول: اگر به خود نظر کنیم، خود را پدیده‌ای می‌یابیم که وجود و هستی مان از خودمان نیست. در اشیای پیرامون نیز که بیندیشیم، آن‌ها را همین‌گونه می‌بینیم.

مقدمهٔ دوم: پدیده ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد.

نتیجه: با توجه به دو مقدمهٔ فوق می‌توانیم نتیجه بگیریم که ما و همهٔ پدیده‌های جهان، در پدید آمدن و هست شدنِ خود به آفریننده‌ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمهٔ هستی باشد. این وجود برتر و متعالی «خدا» نامیده می‌شود.